

РЕШЕНИЕ

№ 15794

гр. София, 09.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 35 състав, в
публично заседание на 16.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петър Савчев

при участието на секретаря Богданка Гешева и при участието на прокурора Пламен Райнов, като разгледа дело номер **798** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

При секретар БОГДАНКА ГЕШЕВА и с участието на прокурора ПЛАМЕН РАЙНОВ като разгледа докладваното от съдия ПЕТЪР САВЧЕВ административно дело № 20257010700798 / 2025 г., за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 204, ал. 2 от АПК по иск за присъждане на обезщетение по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Ищецът Д. М. Т.-А., ЕГН: [ЕГН], съд. адр. [населено място], [улица], офис 1 твърди, че с решение № 19264/08.10.2024 г. на АССГ, ХХІ касационен състав по дело № 5624/2024 г. е отменена като незаконосъобразна, на основание чл. 221 ал. 2 от АПК, Заповед за задържане на лице № 230 зз-269/11.03.2024 г. , издадена от полицейски орган от РУ на ответника СТОЛИЧНА ДИРЕКЦИЯ НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ – МИНИСТРЕСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ, адр. [населено място] 1303, ул. „А. І“ № 5. С отменената заповед на ищцата била наложена ПАМ „задържане за 24 часа“ на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР. Твърди, че от посочения отменен незаконен административен акт претърпяла значителни неимуществени вреди, изразяващи се в силен стрес – уплаха, срам, унижение и битов дискомфорт при задържането, което продължило 24 часа в помещение за временно задържане при ответника. Ето защо, моли присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 8 000 лв. Моли присъждане на деловодни разноски.

Ответникът по иска го оспорва изцяло и моли да бъде отхвърлен. Претендира деловодни разноски.

Контролиращата страна СГП поддържа становище за неоснователност на иска.

Съдът, като взе предвид твърденията на страните и прецени събраните доказателства, на основание чл. 1, ал. 2 от ЗОДВ във вр. чл. 203, ал. 1 от АПК във вр. чл. 126 и сл. от АПК, приема следното от фактическа и правна страна:

По иска за обезщетение по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ:

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, както и за вредите, причинени от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконови нормативни актове. Съгласно ал. 2, исковите се разглеждат по реда на АПК. Съгласно чл. 205, ал. 1 от АПК, искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Безспорно е, че с решение № 19264/08.10.2024 г. на АССГ, ХХІ касационен състав по дело № 5624/2024 г. е отменена като незаконосъобразна, на основание чл. 221 ал. 2 от АПК, Заповед за задържане на лице № 230 зз-269/11.03.2024 г. , издадена от полицейски орган от РУ на ответника. Следователно, за вредите от отменената незаконна Заповед за задържане на лице № 230 зз-269/11.03.2024 г. , издадена от полицейски орган от РУ на ответника, с която на ищцата е била наложена ПАМ „задържане за 24 часа“ на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, то следва да отговаря СДВР, срещу която е и предявен искът. Съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Материално-правните предпоставки на тази претенция са незаконен административен акт и породени неимуществени вреди от него като пряка последица. В конкретния случай се установи отменената като незаконна Заповед за задържане на лице № 230 зз-269/11.03.2024 г. за 24 часа на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, доколкото страните не спорят по тези факти. С това първата от посочените материално-правни предпоставки се установи. Ищцата твърди, че от посочената заповед е претърпяла значителни неимуществени вреди, изразяващи се в силен стрес – уплаха, срам, унижение и битов дискомфорт при задържането. За установяване на тези факти в откритото съдебно заседание от 16.04.2025 г. се разпита свидетелят Т. – майка на ищцата и също задържана за 24 часа с ищцата. Свидетелят дава преки, безпротиворечиви и неопровергани показания за силния стрес, изживян от ищцата от отменената заповед, довел до твърдяните значителни неимуществени вреди, изразяващи се в силен стрес – уплаха, срам, унижение и битов дискомфорт при задържането. От всичко изложено до тук, следва да се приеме за установено по делото, че от отменената незаконна заповед ищцата е изживяла твърдените неимуществени вреди.

След като се установиха материално-правните предпоставки за ангажиране на отговорността на ответната администрация, съдът преценява размера на обезщетението за претърпените от ищцата неимуществени вреди. Съдът преценява размера на вредите по реда на чл. 52 от ЗЗД – по справедливост, и като взема предвид фактите по делото във връзка с определянето на еквивалентен размер, като израз на справедливост. Така, като взе предвид установените в обстоятелствената част от решението вид психологически травми на ищцата, техния характер и продължителност, както и степен на възстановяване, съдът приема размера от 5 000 лв. като имуществен еквивалент на претърпените неимуществени вреди. Или, искът по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ следва да се уважи до размера от 5 000 лв. и отхвърли в останалата част до пълния предявен размер от 8 000 лв. Съдът завишава размерът на обезщетението до 5 000 лв. , като взема предвид преди всичко, че с незаконната заповед се засягат основни права и свободи на ищцата и то именно от органи, които имат правомощия да опазват тези права и свободи, за което

притежават и законов и материален ресурс да ги ограничават. Ето защо, незаконните актове именно на тези органи са в състояние да причиняват значителен стрес у адресатите им. Съдът намалява обезщетението до 5 000 лв. , коте взема предвид периодът на засягане на основните права и свободи.

На основание чл. 143, ал. 1 от АПК, на ищеца следва да се присъдят деловодни разноски в размер на 631,25 лв. за ДТ и адвокатско възнаграждение.

На основание чл. 143, ал. 3 от АПК, на ответника следва да се присъдят деловодни разноски в размер на 37,50 лв. за възнаграждение за юрисконсулт.

Прилагайки чл. 143, ал. 1 от АПК, съдът не уважава възражението на ответника по чл. 144 от АПК във вр. чл. 78, ал. 5 от ГПК за прекомерност на адвокатското възнаграждение на ищеца от 1 000 лв. Минимумът по чл. 8, ал. 1 във вр. чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 за възнаграждения за адвокатска работа е 1 100 лв. Конкретното дело не е с висока правна или фактическа сложност и е приключило в едно открито съдебно заседание. Следователно, на адвоката на жалбоподателя не следва да се присъди минимумът по Наредбата, а следва да се присъдят именно платените 1 000 лв. , които са под минимума. За да процедира така, настоящият състав взема предвид, че с решение от 25 януари, 2024 г. по дело С-438/22 , "Ем акаунт БГ" ЕООД, ECLI: EU: C: 2024: 71, Съдът на ЕС постанови, че член 101, параграф 1 ДФЕС във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС трябва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, противоречи на посочения член 101, параграф 1, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба по отношение на страната, осъдена да заплати съдебните разноски за адвокатско възнаграждение, включително когато тази страна не е подписала никакъв договор за адвокатски услуги и адвокатско възнаграждение. Националният съд не следва да се считан обвързан от минимални размер на разноските, изчислени съобразно минимума по Наредба № 1/2004 г, предвид антиконкурентна същност на подзаконовия акт. Във връзка с това и отчитайки свободата на договаряне, съдът не установява данни относно начина на определяне себестойността на претендираните разноски за оказаната услуга, позволяващи му да квалифицира същата като свободно договорена на базата на ясно установена стойност на положеният труд и отношения между страните по упълномощителна сделка във връзка с осъществено поцесуално представителство. Още повече, при установената ниска фактическа и правна сложност на делото. Националният съд не следва да се считан обвързан от минимални размер на разноските, изчислени съобразно минимума по Наредба № 1/2004 г, предвид антиконкурентна същност на подзаконовия акт. На база на изрично постановеното от СЕС, подобен автоматизъм изключващ свободата на договаряне не обосновава сам по себе си законосъобразност и основателност на една претенция за разноски. В този смисъл съдът следва да откаже да приложи съответните норми на Наредба № 1/2004 г. и да приеме, че всеки подход рефериращ към подобен подзаконов нормативен авдотаматизъм е антиконкрутентен и неприложим. Водещото за съда, при тези данни по делото, за да определи възнаграждение от по 1 000 лв. , е стойността на труда на адвоката на база на фактическата и правна стойност на делото.

Въз основа на гореизложеното, съдът

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА ответника **СТОЛИЧНА ДИРЕКЦИЯ НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ – МИНИСТРЕСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ**, адр. [населено място] 1303, ул. „А. I“ № 5 да заплати на ищеца **Д. М. Т.-А.**, ЕГН: [ЕГН], съд. адр. [населено място], [улица], офис 1, на основание чл.1, ал. 1 от ЗОДОВ, сумата от 5 000 лв. , като отхвърля иска в останалата част до пълния предявен размер от 8 000 лв.

ОСЪЖДА ответника **СТОЛИЧНА ДИРЕКЦИЯ НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ – МИНИСТРЕСТВО НА ВЪТГРЕШНИТЕ РАБОТИ**, адр. [населено място] 1303, ул. „А. І“ № 5 да заплати на ищеца ищеца Д. М. Т.-А., ЕГН: [ЕГН], съд. адр. [населено място], [улица], офис 1, на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, сумата от 631,25 лв. деловодни разноски.

ОСЪЖДА ищеца Д. М. Т.-А., ЕГН: [ЕГН], съд. адр. [населено място], [улица], офис 1 да заплати на ответника **СТОЛИЧНА ДИРЕКЦИЯ НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ – МИНИСТРЕСТВО НА ВЪТГРЕШНИТЕ РАБОТИ**, адр. [населено място] 1303, ул. „А. І“ № 5, на основание чл. 143, ал. 3 от АПК, сумата от 37,50 лв. деловодни разноски.

Решението подлежи на обжалване от страните, пред Върховен административен съд, в четиринадесетдневен срок от съобщението, че е изготвено.